

MAGYAR PULYKA



TÖRTÉNETE

A pulyka az 1590-es években kerülhetett Magyarországra, és főleg a Duna-Tisza között volt elterjedt. A kofák magas árat ajánlottak a combján található, úgynevezett „marabu” tollakért. Abban az időben a legnagyobb hústömeget szolgáltatatta és extenzíven is eredményesen tartották. Nagy értéke volt a gabonatarlókon elhullott szemek és gyommagvak elfogyasztása, ezek takarmányként való hasznosítása. Futómadárra jellemző testfelépítésével óriási területeket be tudott járni. Az előnevelést követően feltűnően jóá ellenálló képessége miatt szintén kedvelték.

JELENTŐSÉGE

- Nemzeti kincs.
- Génmegőrzés.

GAZDASÁGI ÉRTÉKE

- A tavaszi tojóidőszakot követően, a nyár folyamán általában másodszor is képesek tojni és kotlani. Az erősen fejlett kotlójajlamuk miatt mindenféle tojás keltetésére alkalmasak, ezért baromfi és fácánnevelésben kedvelt kotló.

TARTÁSA A DE AKIT DTTI-ben

- A tenyésztési rendszer vonalakon alapul. A bakok „családokon való forgatása” a génsodródást hivatott csökkenteni.

DE AKIT Debreceni Tangazdaság és Tájkutató Intézet

H-4032 Debrecen, Böszörményi út 138.

+36-52-508-401 • E-mail: dtti@agr.unideb.hu



MAGYAR PULYKA



A MAGYAR PULYKA ÁLTALÁNOS KÜLLEMI LEÍRÁSA

- Fej: közepesen hosszú, széles, húsos, élénk rózsaszín, helyenként kékes-lila dudorokkal.
- Koponya: domború.
- Csőr: igen erős, görbült, a csőr felett szarv alakú megnyúlt húsképződmény van.
- Szem: telt, gömbölyű, élénk.
- Nyaklebens: nagy, a nyak közepéig lelógó, dudorokkal fedett.
- Nyak: hosszú, ívelt.
- Törzs: hosszú, mély, ovális.
- Mell: széles, mély, izmos.
- Hát: rövid, széles.
- Szárny: terjedelmes, magasan tartott, erős tollazatú.
- Farok: hosszú, rendes állásban leeresztett, a bakpulyka felfokozott izgalmi állapotban a farok tollait legyező szerűen szétteríti.
- Lábszár, láb: alsó comb hosszú, mérsékelten izmolt, lábszár vastag és szikár, lábujjak egyenesek.
- Testtartás: bátor, feszes.
- Tollazat: fényesen csillogó.
- Fehér és fekete színváltozatban is előfordul.
- Tojáshozam: 30-40 db/év.
- Átlagos tojássúly: 80-90 g.

FAJTÁVAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG A DE AKIT-ban

- Génbanki állomány fenntartása.

DE AKIT Debreceni Tangazdaság és Tájkutató Intézet

H-4032 Debrecen, Böszörményi út 138.
+36-52-508-401 • E-mail: dtti@agr.unideb.hu

FEKETE MAGYAR PULYKA

Védelmi státusz: védett őshonos mezőgazdasági állatfajta



TÖRTÉNETE

Szakirodalmi források rendre említést tesznek erről a pulykáról, de nagy jelentőséget nem tulajdonítottak neki, legfeljebb azt említették, hogy az országban fellelhető parlagi változatokkal szemben már kultúrváltozatnak tekinthető. Az sem lehetetlen, hogy sok helyen vegyesen fordult elő a bronzpulykával és kevés figyelmet fordítottak rá. A DE AKIT DTTI kezelésében lévő fekete pulyka állomány génmentési program része, amelynek kezdete 25 pulykanemzedékre nyúlik vissza. Az első gyűjtés Debrecentől északi irányban 40 kilométerre fekvő tanyákról (Hajdúnánás, Hajdúdorog) történt, amit később más területekről (Perkupa, Szinpetri környéke, Egyek, Józsa) újabb egyedek beszerzése követett.

JELENTŐSÉGE

- Néhány évtizede kezdődött génbanki programokban való megőrzése. Debrecenben és Gödöllőn lelhető fel elit állomány.
- Génmegőrzés.
- Biogazdálkodásban eredményesen használható.

GAZDASÁGI ÉRTÉKE

- Elsődleges és másodlagos értékmérő tulajdonságaiban nincs érdemi különbség a bronzpulykához mérten, ami annak tudható be, hogy ezek a nemesített, de nem intenzív szelekciós munkának alávetett fajták, ilyen teljesítmények mellett tarthatók genetikai egyensúlyban.

TARTÁSA A DE AKIT DTTI-ben

- Tenyészőidőszak megkezdése előtt 40 nappal fajták és vonalak szerint beolazva volierekben vannak elhelyezve, mélyalmos kifutós tartásban.
- Ivararány: 1:3-1:4.

DE AKIT Debreceni Tangazdaság és Tájkutató Intézet

H-4032 Debrecen, Böszörményi út 138.
+36-52-508-401 • E-mail: dtti@agr.unideb.hu



FEKETE MAGYAR PULYKA



- Világítási programot alkalmazunk.
- Keltetési időszakot követően a fajták együtt vannak tartva, de az ivar dimorfizmusból eredő jelentős testsúly különbségekből adódó sérülések elkerülése érdekében, ivar szerint elkülönítve tartjuk.

A FEKETE MAGYAR PULYKA SAJÁTOSSÁGAI

- Színezet:
- Törzs: középhosszú, inkább lekerekített.
- Kakas (kifejlett kori) élősúlya: 7-8 kg, tojó: 4,2-4,7 kg.
- Alapszín: egyöntetű fekete, a kakasok több, zöldesen csillogó fényes fénnel.
- Tollazat: dús testhez simuló. Csőr: palaszürke. Szem: sötét mogyoróbarna.
- Fej, arc, nyaklebeny, dudorok, ormány: mélyen ibolya-vörös.
- Láb: palaszínű, rövidebb, mint a bronz, vagy a rézpulyka esetén megszokott.
- Köröm: palaszürke. Tojáshozam: 25-50 db/év. Átlagos tojássúly: 80-90 g.

FAJTÁVAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG A DE AKIT-ban

- 50-70 tojóból álló kisebb tenyészet alakult ki, génmentés folyik.
- A fajtának az országban máshol nincs génbanki állománya, ezért is rendkívül értékes a DE AKIT DTTI telephelyén fellelhető in situ génbank.
- A DE AKIT DTTI génmentési programot folytat, cél a fajtaelismeréshez szükséges létszám elérésére.
- A fekete pulyka génveszteség nélküli, vagy minimális génveszteséggel történő fenntartását további gyűjtésekkel és a másik két fajta esetében évtizedek óta végzett rotációs párosítással kívánjuk megoldani.
- Génbanki állomány fenntartása.

DE AKIT Debreceni Tangazdaság és Tájkutató Intézet

H-4032 Debrecen, Böszörményi út 138.
+36-52-508-401 • E-mail: dtti@agr.unideb.hu